

ÅRSRAPPORT 2018 FRA STYRET I NCS

Styret i NCS 2018 (fra 1.9.2017)

Leder: Øyvind Bleie, Haukeland universitetssjukehus

Nestleder: Kristina Haugaa, Oslo universitetssykehus (OUS), Rikshospitalet

Sekretær: Geeta Gulati, OUS, Ullevål

Kasserer: Ole Christian Mjølstad, St. Olavs Hospital

Styremedlem: Vibeke Juliebø, OUS, Rikshospitalet/Akershus universitetssykehus

Styremedlem: Eirik Qvigstad, OUS, Ullevål

Varamedlem (fast møtende): Erlend Aune, Sykehuset i Vestfold

Sist avgåtte leder Terje K. Steigen, Universitetssykehuset Nord-Norge

Årsmøtet

Årsmøtet i NCS ble avholdt 25. mai 2018 under NCS' vårmøte i Oslo. Referat fra årsmøtet ligger på NCS' hjemmeside (www.hjerte.no) og er tilgjengelig for medlemmer av NCS.

Styremøter

Det er i 2018 avholdt 6 styremøter og behandlet 35 saker. I tillegg har styret behandlet høringer og en rekke orienteringssaker. Styremøtene har vært avholdt i forbindelse med vår- og høstmøtet, et møte på Legenes Hus og for øvrig på Gardermoen.

Som vanlig ble det årlige møtet mellom arbeidsgruppene, kvalitetsutvalget og styret i NCS holdt under høstmøtet på Fornebu.

NCS' arbeidsgrupper, kvalitetsutvalg og forskningsutvalg

Det vises til egne årsrapporter fra kvalitetsutvalget og arbeidsgruppene. Arbeidsgruppene har sitt årsmøte med valg av leder under NCS' høstmøte. Fortsatt oppfordres

arbeidsgruppene til å benytte hjemmesidene for informasjon om egen aktivitet og sammensetning av gruppen. Økonomien i arbeidsgruppene synes tilfredsstillende i forhold til aktivitetsnivå.

Kvalitetsutvalgets medlemmer er Ole-Gunnar Anfinson (leder, OUS, Rikshospitalet), Vernon Bonarjee (Stavanger universitetssjukehus) og Assami Røsner (Universitetssykehuset Nord-Norge). Kvalitetsutvalget gjør hvert år en omfattende jobb med gjennomgang av nye retningslinjer fra European Society of Cardiology (ESC) og sikrer at disse er tilpasset norske forhold. Vi mener at en slik nasjonal gjennomgang er med på å bedre god klinisk praksis. Nye retningslinjer med kommentarer er publisert i *Hjerteforum*.

Forskningsutvalget består av Cecilie Risøe, (leder, OUS, Rikshospitalet), Svein Rotevatn (Haukeland universitetssjukehus) og leder i NCS (fast medlem). Forskningsutvalget bestemmer kandidat til NCS' forskningspris.

Hjerteforum og www.hjerte.no

Hjerteforum er en viktig kommunikasjonskanal i det norske kardiologiske miljøet og må tas vare på og støttes av våre medlemmer. Vi minner igjen om at vitenskapelige artikler publisert i *Hjerteforum* gir meritt og økonomisk uttelling både i universitetssystemenes og i helseforetakenes tellinger av publisasjonsaktivitet. *Hjerteforum* har i 2018 som tidligere publisert fire nummer med tillegg av særtrykk og doktoravhandlinger.

Norsk kardiologisk web, «Hjerte.no», gir oversikt over kongresser og aktiviteter, oversikt over arbeidsgruppene i NCS og tilgang til *Hjerteforum*. Nytt av året er at *Hjerteforum* nå i sin helhet kan lastes ned i elektronisk-format.

Møteaktivitet i regi av NCS i 2018

NCS' vårmøte ble arrangert i Oslo 24.-26. mai 2018 med et godt program som sikret god oppslutning rundt møtet, både fra fagmiljøet og den medisinske industrien. Fellessesjonen mellom ESC og NCS presenterte 2017-retningslinjene fra ESC for hjerteklaffsykdom og ST-elevasjonsinfarkt. Årsmøtet er et fast punkt på programmet, i år uten valg.

NCS' høstmøte ble arrangert på Fornebu 25.-27. oktober 2018. På høstmøtet er arbeidsgruppene ansvarlige for de forskjellige sesjonene og sikret faglig bredde og dybde innen sine respektive områder. Leder for høstmøtet er Mette Estensen. I forbindelse med høstmøtet avholdt arbeidsgruppene sine årsmøter.

Under ESC-kongressen i München arrangerte en sammenslutning fra legemiddelindustrien «Norsk aften» der representanter fra styret i NCS sto for den faglige delen.

Den norske legeforening, den fagmedisinske akse

NCS samarbeider tett med Legeforeningen, siste par år med særlig fokus på endringene i spesialitetsutdannelsen. Legeforeningen har siste årene arbeidet med å styrke og omorganisere den fagmedisinske aksene i foreningen. Cecilie Risøe har representert NCS og vært leder av FaMe og stått sentralt i arbeidet med omorganiseringen. NCS har utover dette deltatt i møter med Legeforeningen, blant annet Legeforeningens ledersamling.

Avgitte høringsuttalelser i 2018

NCS har i løpet av året avgitt sju høringsuttalelser om interne og eksterne saker. Den nye spesialitetsutdanningen har stått sentralt i arbeidet:

- Intern høring - retningslinjer for Legeforeningens alkoholpolitikk.
- Landsstyresak - forslag om endringer av lovens § 3-6 om fagmedisinske foreninger. NCS gir sin støtte til endringene.

- Landsstyresak - lovendringer - komiteer og råd for ivaretagelse av Legeforeningens arbeid med spesialist- og etterutdanning. NCS gir sin støtte til endringene.
- Forskrift om spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for leger og tannleger (spesialistforskriften).
- Læringsmål for de kliniske fagene i del 1.
- Veileder i vurdering av leger i spesialisering.
- Innspill til ny folkehelsemelding. Høring levert fra NCS ved arbeidsgruppen for preventiv kardiologi.

Nordisk-baltisk samarbeid

Møter i det nordisk-baltiske samarbeidet ble holdt mellom lederne ved Spring Summit på Heart House og under ESC-kongressen i München. De nordisk-baltiske landene samarbeidet om felles stand under ESC. NCS er representert i arrangementskomiteen for Nordic-Baltic Cardiology Conference som skal avholdes i Helsinki 10.-12. juni 2019.

Europeisk samarbeid

ESC er den viktigste samarbeidspartner innen fagutvikling for NCS. Flere norske representanter har sentrale posisjoner i ESC, deltar aktivt i arbeidsgrupper og assosiasjoner i ESC og i arbeidet med retningslinjer og faglige publikasjoner. Dan Atar ble i 2018 valgt som kasserer i ESC. Thor Edvardsen tiltrådte som president i EACVI (European Association for Cardiovascular Imaging). Representanter fra styret i NCS har deltatt i flere møter ved European Heart House i Sophia-Antipolis, Frankrike og under ESC-kongressen i München.

Som vanlig deltok mange norske representanter med abstrakter og presentasjoner på ESC-kongressen 2018, abstraktene er referert i *Hjerteforum*. Heldigvis klarer Norge fremdeles å ha generelt en høy deltakelse og aktivitet på de europeiske fagmøtene, på tross av endrede vilkår for finansiering. NCS og ESC går i fellesskap aktivt ut med kongress- og reisestøtte til sine yngre medlemmer.

Ærestildelinger, priser og stipend

NCS deler ut reisestipend til vår- og høstmøtet til leger under utdanning i kardiologi og priser for beste abstrakt. NCS' forskningspris, som er NCS' pris for fremragende forskning, ble delt ut på høstmøtet til Jian Chen.

Økonomi

I løpet av året har det ikke påløpt uventede utgifter til drift eller anskaffelser. Etter styrets vurdering har NCS god økonomi for videre aktivitet på dagens nivå.

Bergen 13.1.19

Øyvind Bleie, leder NCS

ÅRSRAPPORT 2018 FRA KVALITETSUTVALGET I NCS

Sammensetning

Ole-Gunnar Anfinson (leder), Vernon Bonarjee og Assami Rösner.

Kvalitetsutvalget ferdigstilte ved starten av året evalueringen av de fire European Society of Cardiology (ESC)-retningslinjene som hadde kommet i 2017:

1. 2017 ESC Guidelines for the management of acute myocardial infarction in patients presenting with ST-segment elevation
2. 2017 ESC focused update on dual antiplatelet therapy in coronary artery disease developed in collaboration with EACTS
3. 2017 ESC Guidelines on the diagnosis and treatment of peripheral arterial diseases, in collaboration with the European Society for Vascular Surgery (ESVS)
4. 2017 ESC/EACTS Guidelines for the management of valvular heart disease

Fagekspertenes uttalelser og våre kommentarer ble forelagt styret i NCS på styremøte 6.2.2018. Vi anbefalte at NCS skulle slutte seg til disse retningslinjene (endorsement), og dette ble vedtatt med god støtte i styret. Uttalelsene er publisert i Hjerterforum og på Norsk Kardiologisk Web.

På årets vårmøte i Oslo ble det arrangert en «guidelines»-sesjon i samarbeid med ESC, der henholdsvis 2017-retningslinjene for klaffesykdom og akutt hjerteinfarkt ble diskutert. Victoria Delgado

fra Leiden innledet om klaffesykdommer, og Reidar Bjørnerheim la frem norsk perspektiv. Sigrun Halvorsen var medforfatter for hjerteinfarkt-retningslinjene og presenterte disse på vegne av ESC. Rune Wiseth la frem norsk perspektiv. Møteledere var Ole-Gunnar Anfinson fra kvalitetsutvalget og Terje Steigen fra styret i NCS.

I høstsemesteret har vi startet arbeidet med å evaluere fem nye retningslinjer:

1. 2018 ESC Guidelines for the diagnosis and management of syncope
2. 2018 ESC Guidelines for the management of cardiovascular diseases during pregnancy
3. 2018 ESC/ESH Guidelines for the management of arterial hypertension
4. 2018 ESC/EACTS Guidelines on myocardial revascularization
5. Fourth universal definition of myocardial infarction (2018)

De fleste potensielle nasjonale fagekspertene er positive til forespørsler fra kvalitetsutvalget, men i skrivende stund har vi bare mottatt én av evalueringene fra siste års retningslinjer. Kvalitetsutvalget håper å fullføre evalueringene tidlig på nyåret.

Økonomi

Kvalitetsutvalget har hatt ett møte i januar og ellers holdt kontakt per e-post. Vi har fått dekket reise- og møteutgifter fra NCS i for-

bindelse med møtet i januar og styremøtet i NCS i februar. Utover dette har kvalitetsutvalget ikke hatt utgifter av betydning.

Oslo, desember 2018

Vernon Bonarjee

Assami Rösner

Ole-Gunnar Anfinssen
(sign.)

ÅRSRAPPORT 2018 FOR NCS' ARBEIDSGRUPPE I KARDIOLOGISK AKUTT- OG INTENSIVMEDISIN

NCS' arbeidsgruppe i kardiologisk akutt- og intensivmedisin ble opprettet i 2014. NCS' moderorganisasjon, European Society of Cardiology (ESC), har en underavdeling som heter Acute Cardiovascular Care Association (ACCA).

Styret for 2016-18 består av:

Bjørn Bendz, Oslo universitetssykehus (OUS), Rikshospitalet (leder), Anne Skogsholm, Universitetssykehuset Nord-Norge (nestleder), Ane Dale, St. Olavs Hospital, Geir Øystein Andersen, OUS, Ullevål, Rune Fanebust, Haukeland universitetssjukehus, Stine Ravnstad, Akershus universitetssykehus/OUS, Rikshospitalet (ny), Bjørn Haug, Helgelandssykehuset og Benthe Sjøli, Sykehuset Sørlandet, Arendal (ny).

Årsmøtet ble avholdt 25.10.18 (se eget referat).

Aktiviteter

I 2016 var arbeidsgruppen delaktig i en høring vedrørende Norsk anestesilogisk forenings forslag til «Retningslinjer for intensivvirksomhet i Norge». Dokumentet var utarbeidet av samme forening uten

samarbeide med andre spesialiteter i Legeforeningen, noe som ble kritisert av alle de representerte spesialitetene (bl.a. kardiologi, indremedisin, infeksjonsmedisin, nevrologi, kirurgi og thoraxkirurgi). Det ble anbefalt at det skulle jobbes for retningslinjer med forankring i alle aktuelle miljøer og at norsk intensivmedisin ikke eies av Norsk anestesilogisk forening. Denne saken følges videre av NCS' arbeidsgruppe i kardiologisk akutt- og intensivmedisin. Representanter fra Norsk anestesilogisk forening har også tatt initiativ til en ny akuttmedisinsk spesialitet som arbeidsgruppen ble bedt om å kommentere. Kortfattet mener NCS at en slik spesialitet ikke er nødvendig dersom sykehusene organiseres riktig. Videre er det tvilsomt at en «spesialist» i akuttmedisin vil kunne holde seg oppdatert eller håndtere akutt kardiologi på en adekvat måte. Imidlertid ble NCS' syn ikke tatt hensyn til. NCS bør derfor etablere kontakt med de ansvarlige for den nye spesialiteten for at pasienter med akutte kardiologiske problemstillinger ivaretas i henhold til våre retningslinjer. Arbeidsgruppen har ellers vært delaktig i NCS' vårmøte- og høstmøteprogram.

Bjørn Bendz (Leder)

ÅRSRAPPORT 2018 FRA NCS' ARBEIDSGRUPPE I EKKOKARDIOGRAFI

Styrets sammensetning og oppgaver

Arbeidsgruppens styre har siden valget 27.10.16 og frem til årsmøte 25.10.18 bestått av: Espen Holte (leder), Bjørn Olav Haugen (nestleder og økonomiansvarlig), Eva Rice, Geir Høgalmen (webansvarlig), Jan Otto Beitnes (webansvarlig), Dana Cramariuc, Eirik Nestaas, Sigrun Skarstad, Anne Bjørhovde Rossebø. Sekretær velges i begynnelsen av hvert møte.

Espen Holte har vært medlem i organisasjonskomiteen for NCS' høstmøte.

Antall møter

Det er avholdt to styremøter i år, 25.10.18 og 05.12.18, samt årsmøte 25.10.18. Referater fra styremøtene og årsmøtet legges ut på arbeidsgruppens hjemmeside på <http://www.ekkokardiografi.no>.

Aktivitet

Kurs og faglige møter

- Godkjente kurs i ekkokardiografi består av et grunnkurs (ekkokardiografi I, 15 timer) og et videregående kurs (ekkokardiografi II, 35 timer). Ekkokardiografi II er obligatorisk for grenspesialiteten hjertesykdommer. Ekkokardiografi I er et grunnkurs i ekkokardiografi rettet mest mot spesialistkandidater i indremedisin og kardiologi og forutsettes tatt før ekkokardiografi II. I 2018 ble det avholdt ett ekkokardiografi II-kurs (Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet) og 4 grunnkurs (Trondheim, Tromsø, Bergen, Oslo). Det er behov for årlige grunnkurs i Oslo, Trondheim, Bergen og Tromsø.
- Kardiologisk høstmøte ble arrangert på Fornebu 25.-27. oktober 2018. Arbeidsgruppen i ekkokardiografi var medarrangør av høstmøtet og deltok aktivt i utformingen av program og arrangement.

Arbeidsgruppens hjemmeside

Arbeidsgruppens hjemmeside nås på www.ekkokardiografi.no og inneholder informasjon om kurs og kongresser, lenker til aktuelle ekkokardiografisider, verdier fra normalmaterialer osv. En del kurs- og møteforedrag legges ut som PDF-filer. Geir Rasmus Høgalmen og Jan Otto Beitnes er webansvarlig. Siden er godt vedlikeholdt.

Saker

- Sammensetningen av arrangementskomiteen til NCS' høstmøte 2018 ble i år utvidet med 2 representanter utnevnt fra NCS. Arbeidsgruppene har beholdt sin sentrale plass i arrangementskomiteen og i planleggingen av den faglige delen av programmet.
- Spesialistkomiteen har nå behandlet forslaget om å øke antall kurstimer for ekkokardiografi II (øke med 1 dag for nye bildedannende teknikker) og gitt sin fulle støtte til forslaget. De har sendt saken videre til Legeforeningen sammen med en anbefaling.
- Arbeidsgruppen har jobbet med metoder for kvalitetssikring av norske ekkokardiografører og blant annet vurdert nettbaserte testplattformer. Etter en uformell diskusjon på årets årsmøte ble en i første omgang enig om å jobbe videre med å styrke nettsiden samt anbefale European Association of Cardiovascular Imaging (EACVI) sitt undervisningsmaterieell, som for betalende medlemmer er omfattende, dekker flere modaliteter og holder høy kvalitet.
- Arbeidsgruppen har jobbet med muligheten for systematisk registrering av klaffepoteser og endokarditter. Det er allerede vedtatt å registrere alle implanterte klaffepoteser i ett samlet register for både kirurger og intervensjonskardiologer, ved sammenslåing av norsk hjertekirurgiregister og NORIK. Dette

ivaretas av NCS sentralt. I første omgang vil en kontakte Svein Rotevatn (NORIK) for å avklare hvilke muligheter som ligger i dette registeret for å samle informasjon om ventilendokarditter. I tillegg vil styret vurdere å kontakte nasjonalt servicemiljø for helseregistre som ledd i videre arbeid.

- NCI 2020: Nordic Cardiac Imaging (NCI) ble sist gang arrangert i Norge 2016, mens Danmark har trukket seg som arrangør for neste NCI. Ellen Ostenfeldt, som leder for den svenske imaging-gruppen, har tatt initiativ til NCI 2020. Planen er å arrangere det i forbindelse med det svenske vårmøte for kardiologer (Malmö 2020). Planleggingen starter i slutten av 2018. Espen Holte representerer Norge/ arbeidsgruppen.
- Kull 5 på ekkoteknikerutdanning ved NTNU startet høsten 2018. Link ligger på hjemmesiden til arbeidsgruppen.

Internasjonale saker

- I EACVI sentralt overtok Thor Edvardsen som president for EACVI (2018-2020), og Kristina Haugaa ble innvalgt i EACVI-styret (EACVI-board). Det var aktiv norsk deltakelse på EACVI-kongressen (EuroEcho 2018) med mange inviterte foredragsholdere, ordstyrerroller og forskningspresentasjoner.

Økonomi

Arbeidsgruppen har i 2018 ikke hatt egne inntekter. I samarbeid med NCS styret er nå balansen i regnskapet til arbeidsgruppen avklart, med et tilfredsstillende resultat. Budsjetten er nøkternt. Regnskap og revisjon inngår i NCS' årsoppgjør.

Valg

Valgkomiteen har bestått av Jan Otto Beitnes (leder, sist avgåtte leder av arbeidsgruppen), Håvard Dalen (St. Olavs hospital, Trondheim), Assami Røsner (Universitetssykehuset Nord-Norge). På årsmøtet 25.10 gikk Eva Rice ut av arbeidsgruppen. Johnny Vegsundvåg ble valgt til ny representant for lokalsykehusene.

Oppsummering

Balansen i regnskapet er nå avklart i samarbeid med styret i NCS på en tilfredsstillende måte. Arbeidsgruppen har en oversiktlig økonomi. Årsmøtet ble arrangert i tilknytning til NCS' høstmøte. Ved årets valg ble en ny representant valgt inn i arbeidsgruppen. Spesialistkomiteen i hjertesykdommer har sammen med en anbefaling oversendt forslaget om å øke antall kurstimer for kurset ekkokardiografi II til Legeforeningen. Vi vil arbeide videre med å styrke vår omfattende nettside med fokus på kvalitetsarbeid for kardiale bildeundersøkelser samt jobbe videre med registrering av ventilendokarditter. Planleggingen for NCI 2020 i Sverige har startet.

Espen Holte

ÅRSRAPPORT 2018 FRA NCS' ARBEIDSGRUPPE FOR HJERTESVIKT

Styrets sammensetning og oppgaver

Thomas von Lueder, Oslo universitetssykehus (OUS), Ullevål (leder), Kristina Larsby, Universitetssykehuset Nord-Norge (nestleder), Rune Mo, St. Olavs hospital (tidl. leder), Per Anton Sirnes, Moss, Lars Gullestad, OUS, Rikshospitalet, Morten Grundtvig, Norsk hjertesviktregister, Torbjørn Omland, Akershus universitetssykehus, Marit Aaronæs, Diakonhjemmet Sykehus (webredaktør), Johnny Vegsvundvåg, Ålesund sjukehus, Stein Ørn, Stavanger universitetssjukehus, Gaute Vollan, Haukeland universitetssjukehus, Leif Erik Vinge, Diakonhjemmet Sykehus (representant for basalforskning). Johnny Vegsvundvåg og Per Anton Sirnes trer ut av styret og takkes for mangeårig flott innsats. Æresmedlemmer: Arne Westheim og Eivind Myhre.

Antall møter

Det ble avholdt styremøter 24/5-18 og årsmøtet 25/10-18. Referater fra møtene skal legges ut på arbeidsgruppens hjemmeside.

Aktivitet

Arbeidsgruppen har videreført arbeidet med å utvikle nasjonal hjertesvikt-pakkeforløp som skal sørge for effektiv utredning og behandling av pasienter med mistenkt hjertesvikt. Man støtter seg til erfaringer fra andre land (Danmark etc.) der hjertesvikt-pakkeforløp har vært veletablert, samt erfaring her til lands. Etter kreft har flere nye områder (f.eks. rus/psykiatri) fått pakkeforløp i Norge. Saken har vært innspilt til syret i NCS, men det ønskes videre utvikling før beslutningstaking. Arbeidsgruppen for hjertesvikt har dessuten påbegynt arbeid med å utvikle en veileder til utredning og behandling av hjertesvikt beregnet for allmennleger, basert på de nyeste European Society of Cardiology (ESC)-retningslinjene. Arbeidet vil fortsette inn i 2019 der ferdig veileder

skal være klar til distribusjon. Finansiering er ikke endelig avklart, men skal være uavhengig av industrien. Arbeidsgruppen for hjertesvikt har representant fra Norsk hjertesviktregister og videreføre det gode samarbeid mellom arbeidsgruppen og registeret, med gjensidig oppdatering. Flere av arbeidsgruppens medlemmer har avholdt dels store møter ifm. Heart Failure Awareness day i mai. Videre har arbeidsgruppen for hjertesvikt utarbeidet norsk versjon av ESCs hjertesviktretningslinjer som nå er submittert. Norge er med i en omfattende kartlegging av hjertesvikt i Europa («HF Atlas»), et prosjekt som utgår fra ESC Heart Failure Association (HFA) og som er svært høyt prioritert. Arbeidsgruppen for hjertesvikt er nasjonal koordinator og har levert norske data til HF Atlas. Denne forventes ferdigstilt av HFA ila. 2019. Norge er dessuten med i en stor europeisk registerstudie som skal belyse implementering av retningslinjene for hjertesvikt. Studien skal inkludere > 10 000 pasienter. Den anses som et svært viktig stykke arbeid innen «implementation science» og heter «Euro Heart Survey III». Arbeidsgruppen for hjertesvikt koordinerer det norske bidraget som tilsvarer ca. 100 pasienter fra 4-5 sentre. Flere av arbeidsgruppens medlemmer har deltatt aktivt på HFAs årskongress i Wien, Østerrike, som er verdens største hjertesvikt-kongress, samt på årskongressen til ESC i München. Arbeidsgruppens hjemmeside oppdateres jevnlig med nyheter innen hjertesvikt.

Økonomi

Arbeidsgruppen får støtte fra NCS til å arrangere styremøter. Det er ikke lagt opp til aktiviteter som gir egne inntekter. Regnskap og revisjon inngår i NCS' årsoppgjør. Bevilgninger har gått til reisestøtte til HFA-kongressen av en yngre kollega, til diverse aktiviteter samt til medlemskap for styremedlemmene i HFA.

Oppsummering

Arbeidsgruppen hjertesvikt er svært aktiv både nasjonalt og internasjonalt for å øke bevissthet og kunnskapsnivå rundt hjertesvikt samt å bedre utredning og behandling av pasientene.

Thomas von Lueder

ÅRSRAPPORT 2018 FRA ARBEIDSGRUPPEN FOR HJERTERYTMER

Arbeidsgruppen består formelt av en nukleus med representanter fra hvert av universitetssykehusene samt to representanter fra andre helseforetak. I praksis kan alle som er interesserte, delta. Styret i arbeidsgruppen har fra og med 2017 bestått av leder (to års periode), nestleder og avtroppende leder. Leder for arbeidsgruppen i 2018 var Ole Rossvoll, St. Olavs Hospital, og nestleder Peter Schuster Haukeland universitetssjukehus. For 2019 blir Peter Schuster leder, Ole Rossvoll avtroppende leder og Trine Håland (Oslo universitetssykehus) ble valgt som ny nestleder.

Flere av arbeidsgruppens medlemmer har i 2018 vært involvert i slutføring av et nasjonalt anbud for pacemaker og ICD. Arbeidsgruppen holder på å utarbeide kommentar til resultatet som har medført en rekke utfordringer.

Arbeidsgruppen har bidratt til utforming av program for NCS' høstmøte.

Det har vært avholdt ett åpent møte i 2018 i forbindelse med NCS' høstmøte (25.10.18). Torkel Steen fra Oslo universitetssykehus, Ullevål, orienterte om status for nasjonalt pacemakerregister. Peter Schuster orienterte om AblaNor, norsk ablasjonsregister, som dessverre ikke fikk den nødvendige IT-hjelpen i 2018, men muligens kan taes i bruk i 2019.

Økonomisk har arbeidsgruppen har holdt seg innenfor rammen for tilskudd fra NCS.

Peter Schuster

ÅRSRAPPORT 2018 FRA NCS' ARBEIDSGRUPPE I PREVENTIV KARDIOLOGI, HJERTEREHABILITERING OG IDRETTSKARDIOLOGI

Styrets sammensetning og oppgaver

Arbeidsgruppen (AG): Gjenvalg: Anne Grete Semb, Jostein Grimsmo, Charlotte Bjørk Ingul, Kjetil Retterstøl, Henrik Schirmer og Erik Ekker Solberg (leder). Anne Kask og John Munkhaugen (valgt inn den 25. oktober 2018 på høstmøtet).

Hovedoppgaven er å spre kunnskap om preventiv kardiologi og organisere aktiviteter og samarbeid som kan fremme kunnskap om og implementering av preventivt kardiologisk arbeid.

Møter

Diverse telefonmøter. Årsmøte 25.10.18 (på høstmøtet til NCS). Fortløpende «møter» på e-post.

Aktivitet

I forbindelse med regjeringens nye folkehelsemelding inviterte Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) til å komme med innspill. Legeforeningen ønsket innspill knyttet til følgende problemstillinger:

- Tidlig innsats: God folkehelse starter tidlig. Hva er bra og hva kan de gjøre bedre?
- Ikke-smittsomme sykdommer (NCD), inkludert psykiske lidelser og muskelskjelettlidelser. Effektive tiltak i og utenfor helsetjenesten.
- Sosial ulikhet i helse. Forskjellene øker. Hva trengs av nye grep?

Den 10.8 leverte AG et høringsinnspill til folkehelsemeldingen.

Henrik Schirmer (vara Charlotte Bjørk Ingul) er nasjonal koordinator for forebyggende CVD-arbeid (National CVD Prevention Coordinators) i European

Association of Preventive Cardiology (EAPC). Arbeidet har bestått i deltakelse i "workshops" og informere EAPC om hvordan Norge kan implementere europeiske retningslinjer om forebyggende kardiologisk arbeid.

Anne Grete Semb har deltatt i programkomiteen for NCS' høstmøte.

AG har forholdt seg til Legeforeningens «gjør kloke valg»-kampanje, inspirert av den internasjonale Choosing Wisely-kampanjen, som handler om å hindre overforbruk av behandling i helsetjenesten.

Erik Solberg har sondert om NCS skal søke vertskap for Europrevent 2022 til Oslo.

AG har opprettet nettside på NCS webside, <https://legeforeningen.no/Fagmed/Norsk-cardiologisk-selskap/AG-Preventiv/>, web-ansvarlig er Charlotte Bjørk Ingul.

NOCAR (Norwegian collaboration on atherosclerosis in rheumatic joint diseases) -prosjektet ble plukket ut av EAPC som 1 av 10 validerte nasjonale forebyggende tiltak og presentert på EAPCs webside. I NOCAR (et nasjonalt løft for forebygging av hjerte-karsykdom hos pasienter med revmatisk leddsykdom) får pasienter med revmatisk leddsykdom sin hjerte-karrisiko vurdert på revmatologiske poliklinikker.

Det planlegges norske anbefalinger for hjerterehabilitering. NCS' styre har støttet et initiativ overfor Helsedirektoratet for å få dem til å støtte og skape rammebetingelser for å få gjennomført det. AG vil planlegge dette ila. våren 2019. Jostein Grimsmo vil lede arbeidet.

Kjetil Retterstøl har fagfellevurdert 2019 ESC/EAS Guidelines for the management of dyslipidaemias.

På årsmøtet i 2018 ble det vedtatt vedtektsendring pkt. 9 i vedtektene, styrets sammensetning:

Tilføyd:

«Aldersspredning bør tilstrebnes. Man søker etter kandidater med god faglig kvalitet og engasjement som man tror vil kunne bidra positivt til gruppens arbeid».

Videre planer

AG har drøftet betydningen av sekundærprevensjonsregister lik Sveriges SEPHIA i SWEDEHEART. Det ble foreslått at et sekundærprevensjonsregister knyttes opp mot hjerteinfarktregisteret. Dette følges opp av John Munkhaugen.

På sikt diskuterer AG å søke NFR om nettverksstøtte til å bygge opp et preventivt kardiologisk nettverk. Dette følges opp av John Munkhaugen.

Internasjonale posisjoner

Anne Grete Semb er valgt inn i nucleus ESC Cardiovascular Pharmacology working group og i EAPC's Section on Primary Care and Risk Factor Management.

Erik Solberg er «past president» i Section for sports Cardiology, European Society of Cardiology, redaktør av European Journal of Preventive Cardiology og er med-

forfatter på tre europeiske retningslinjer for trening av hjertesyke publisert høsten 2018 i European Heart Journal.

Kurs og faglige møter

AG hadde egen sesjon på høstmøtet, deltok på abstrakt- og kasuistikkseksjonene der og har vært representert på Europrevent 18 og på ESCs møte i München. Erik Solberg har vært med i arrangementskomiteen for The 4th EACP's Sports Cardiology conference i tilslutning til ESC 18 i München.

Økonomi

En av AG medlemmer har fra NCS fått dekket utgifter ifbm. høstmøtet. Det er ikke lagt opp til aktiviteter som gir egne inntekter. Regnskap og revisjon inngår i NCS' årsoppgjør.

Oppsummering

Som relativt nyetablert gruppe har AG siden oktober 2016 hatt god aktivitet, etablert vedtekter, definert og gjennomført arbeidsoppgaver, etablert kontakt med internasjonale preventive kardiologiske grupper, også grupper av unge kardiologer, og deltatt som aktør på NCS' høstmøte.

Anne Grete Semb

ÅRSRAPPORT 2018 FRA INVASIV ARBEIDSGRUPPE I NCS

Styrets sammensetning:

Christian Eek (Oslo universitetssykehus (OUS), Rikshospitalet), Michael Uchto (Akershus universitetssykehus), Rasmus Moer (LHL-sykehuset Gardermoen), Eigil Fossum (OUS, Ullevål), Svein Rotevatn (Haukeland universitetssykehus), Knut Hegbom (St.Olavs hospital), Alf Inge Larsen (Stavanger universitetssykehus), Slobodan Calic (Sykehuset Sørlandet, Arendal), Thor Trovik (Universitetssykehuset Nord-Norge, Tromsø).

Fordeling av oppgaver i arbeidsgruppen:

Leder/økonomi: Christian Eek, ansvarlig for invasiv årsstatistikk: Svein Rotevatn.

Antall møter

22. – 23. januar: NICC-møte i Aarhus.
15. – 16. februar: "Hands on" CTO-seminar i Tromsø.
25. oktober: Årsmøte på Fornebu i forbindelse med NCS' høstmøte.
- juni: Møte i styringsgruppen for NORIC på Gardermoen.

Aktivitet

Total ni sykehus i Norge har invasiv kardiologisk tilbud i 2017, syv med akuttfunksjon og vaktberedskap. Det er besluttet opprettelse av invasiv virksomhet i Bodø.

Thor Trovik representerer Norden i European Society of Cardiology (ESC) sitt organ (EAPCI) for utarbeidelse av felles europeiske kriterier for utdanning av intervensjonskardiologer.

Erlend Berg er utnevnt som «EAPCI young ambassador».

Eigil Fossum representerer NCS i nordisk-baltisk arbeidsgruppe i intervensjonskardiologi.

Samtlige sentra leverer nå data til det invasive registeret (NORIC). Årsrapporten presenteres i forbindelse med høstmø-

tet og innhold i år for første gang resultater fra TAVI-virksomheten.

Bidrag til norsk/finsk sesjon "treatment strategies"-sesjon ved EuroPCR, Paris, mai 2018, med godt oppmøte og fine faglige diskusjoner omkring temaet «Treatment strategies for challenging cases in TAVI».

Deltagelse i organisasjonskomité for NCS' høstmøte.

Deltagelse i organisasjonskomité for Nordic Invasive Cardiology Conference (NICC).

Økonomi

Arbeidsgruppen finansierer virksomheten innenfor rammen av tilskudd fra NCS.

Christian Eek

ÅRSRAPPORT 2018 FRA NCS' ARBEIDSGRUPPE FOR VOKSNE MED MEDFØDT HJERTEFEIL

Styrets sammensetning og arbeidsfordeling:

- Elisabeth Leirgul (Haukeland universitetssykehus, Bergen), leder
- Jarle Jortveit (Sørlandet sykehus, Arendal), økonomiansvarlig
- Ola Gjesdal (Oslo universitetssykehus (OUS), Rikshospitalet, Oslo) nettredeaktør
- Assami Røsner (Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN), Tromsø)
- Anders Thorstensen (St. Olavs Hospital, Trondheim)

Det er avholdt 4 møter: Faglig møte på Gardermoen 7/2 for hele arbeidsgruppen med valg av ny formann (Elisabeth Leirgul) og nytt styremedlem (Ola Gjesdal). Mette-Elise Estensen (OUS) og Tom Roar Omdal (HUS) gikk da ut av styret.

Det er avholdt 2 styremøter via Skype. Arbeidsgruppens årsmøte ble holdt

25/10 i forbindelse med NCS' høstmøte på Fornebu.

Kurs og faglige møter

- Faglig møte Gardermoen 7/2. Tema var «3D print og hologram av medfødt hjertefeil. Nye bildeverktøy for planlegging av kirurgi og intervensjon», «Erfaringer fra overlegepermisjon ved Royal Brompton Hospital, London» og «Når og hvordan reintervenere på pasienter med Fallots tetrad». Det var 18 deltakere fra arbeidsgruppen på dette møtet.
- Obligatorisk kurs: Legeforeningskurset «Voksne med medfødt hjertefeil» ble avholdt i Bergen i uke 47.
- Det har siden 2017 vært arrangert felles årskurs i medfødte hjertefeil for barnekardiologer og kardiologer ved OUS, Rikshospitalet, som samarbeid mellom Barnekardiologisk seksjon og Kardiologisk avdeling ved OUS, Rikshospitalet. Det arrangeres som 6 samlinger à 2

dager, med i hovedsak praktisk læring om de ulike medfødte hjertefeilene. Det har vært gode tilbakemeldinger fra deltakere, og programmet planlegges videreført i 2019.

- NCS' vårmøte 24.-26. mai i Oslo med «Arytmier hos GUCH-pasienter, hvilke undersøkelser kan bidra til risikostratifisering?» ved Leirgul, Haukeland universitetssjukehus.
- NCS' høstmøte 25.-27. oktober på Fornebu med en felles parallellsesjon med ekkogruppen: «PFO - to close or not..» ved Leirgul, Haukeland universitetssjukehus, «Den sviktende høyre ventrikel, en klinisk utfordring» ved Gjesdal, OUS, Rikshospitalet, «Venstre ventrikel ved GUCH - Hva bør man vite lokalt?» ved Thorstensen, St. Olavs Hospital, og «Vurdering og behandling av pulmonalinsuffisiens» ved Estensen, OUS, Rikshospitalet.

Aktuelle spørsmål som diskuteres i arbeidsgruppen

Det har i mange år vært arbeidet for å etablere et nasjonalt register for pasienter med medfødt hjertefeil. I 2015/2016 ble dette besluttet etablert ved OUS, Rikshospitalet, men arbeidet stoppet opp på grunn av usikkerhet mhp. finansiering. Det er opprettet en ny stilling tilknyttet GUCH-seksjonen ved OUS, Rikshospitalet, og arbeidsgruppen håper denne skal gi kapasitet for etablering av registeret.

Gruppen har avholdt årlige faglige møter på Gardermoen for hele arbeidsgruppen som har vært nyttig til bygging av faglig kompetanse og relasjonsutvikling i miljøet, og vil fortsette med dette. Neste møte er planlagt 11/2-19.

Internettside

Hjerte.no/Kongenitt/. Web-ansvarlig er Ola Gjesdal (medlem av styret).

Web-siden er beregnet for kolleger som arbeider med feltet, og inneholder både faglige og administrative innlegg.

3 Økonomi

Arbeidsgruppen har ikke hatt egne inntekter. Gruppens driftsmidler blir i hovedsak brukt til å dekke det årlige faglige møtet på Gardermoen. Det ble på styremøte i november besluttet å benytte gjenstående midler på budsjettet til å finansiere kongresser/kurs til medlemmer.

Oppsummering

Faget er under stor utvikling, og arbeidsgruppen bidrar aktivt til å bygge faglig kompetanse og et solid miljø. Det er også stor akademisk aktivitet på feltet, og medlemmer av arbeidsgruppen har publisert en rekke artikler i løpet av 2018. Vi forventer videre økning av behov for helsetjenester til voksne med medfødte hjertefeil, og arbeidsgruppen vil arbeide videre med å utvikle faget og øke kompetanse på de mindre sykehusene.

Elisabeth Leirgul

ÅRSRAPPORT 2018 FRA NORSKE YNGRE HJERTELEGERS ARBEIDSGRUPPE (NYHA)

Styrets sammensetning og oppgaver

Styret består etter valg fra årsmøtet i oktober 2017 av leder Geeta Gulati (Oslo universitetssykehus, Ullevål), nestleder Trygve Sundby Hall (Oslo universitetssykehus, Ullevål), kasserer David Johansen (Universitetssykehuset Nord-Norge), sekretær Mi Nguyen (Sørlandet sykehus, Kristiansand), webansvarlig Daniela Melichova (Sørlandet sykehus, Arendal), webansvarlig Eivind Westrum Aabel (Sykehuset Innlandet, Gjøvik) og styremedlem Ida Skrinde Leren (Diakonhjemmet Sykehus). Geeta Gulati representerer NYHA i styret i Norsk Cardiologisk Selskap (NCS).

Antall møter

Det ble avholdt styremøter 22/2-18, 24/5-18 (i forbindelse med kardiologisk vårmøte) og 26/10-18 (i forbindelse med kardiologisk høstmøte). Referater fra styremøtene og årsmøtet er lagt ut på arbeidsgruppens hjemmeside på www.hjerte.no.

Aktivitet

Arbeidsgruppen har jobbet med å etablere hjemmesiden på www.hjerte.no. I tillegg har det vært aktiv rekruttering av deltakere på Facebook-siden som pr 1.12.18 har 94 medlemmer. NYHA har også etablert kontakt med European Society of Cardiology (ESC) Cardiologists of Tomorrow (CoT). Vi har vært delaktige i «CoT free registrations initiative» og hatt innlegg på ESC-kongressen 2018 under CoT ESC. NYHA var også representert under ESC Spring Summit 2018. Videre var NYHA også representert

som sesjonsledere under kardiologisk høstmøte 2018. NYHA har aktivt jobbet med tiltak for å få flere B-grenister til kardiologisk høstmøtet. Forslag til tiltak er spilt inn til styret i NCS.

Kurs og faglige møter

Arbeidsgruppen deltok aktivt under kardiologisk høstmøte på abstrakt- og kasuistikkseksjonene

Arbeidsgruppens hjemmeside

Arbeidsgruppen har oppdatert hjemmeside på www.hjerte.no og en aktiv Facebook-gruppe med 94 medlemmer pr 1.12.18. Medlemmer rekrutteres via informasjon på obligatoriske hjertekurs, Facebook og via kollegaer.

Økonomi

Arbeidsgruppen får støtte fra NCS til å arrangere styremøter. Det er ikke lagt opp til aktiviteter som gir egne inntekter. Regnskap og revisjon inngår i NCS' årsoppgjør.

Oppsummering

Som nyetablert gruppe har NYHA siden februar 2017 hatt god aktivitet og har nå hjemmesider og Facebook-gruppe som oppdateres fortløpende. Gruppen har sendt inn innspill til NCS om hvordan man kan øke deltagelse fra B-grenister på kardiologisk høstmøte. NYHA har deltatt som aktør både på kardiologisk høstmøte og for ESC CoT i 2018.

Geeta Gulati